

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност:

Ф	Ф	Ф						
---	---	---	--	--	--	--	--	--

Философия

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И			
---	--	--	--

Аз-перспективата и хоризонтът на времето в древноизточната философия

Зимен семестър на учебната 2015/2016 г.

Преподавател: Гл.ас. д-р Десислава Дамянова Дамянова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат/Презентация	30
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	15
Обща извънаудиторна заетост		45
ОБЩА ЗАЕТОСТ		75
Кредити аудиторна заетост		
Кредити извънаудиторна заетост		
ОБЩО ЕКСТ		2,5

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Реферати	20
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	20
3.	Демонстрационни занятия (Презентация)	20
4.	Посещаемост на занятия И колективно обсъждане на реферати	20

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

5.	Изпит	20
----	-------	----

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът си поставя за задача да осветли разбиранията за времето и природата на Аза в Древна Индия от Шраманската и Магадхо-Маурийската епоха (VI-II в. пр. н.е.) - брахманизъм, джайнизъм, будизъм, както и в Древен Китай от епохата на *Воюващите царства* до династия *Западна Хан* (V – II в. пр.н.е.) - даоизъм, конфуцианство, моизъм, легизъм.

Стремежът е да се представи историческото разгръщане на възгледите за индивидуума и потока на времето в малко познати на Запад мисловни направления и традиции като Няя-Вайшешика, Санкхя-Йога, Адвайта-Веданта, Виджнянавада, Вайбхашика и др. Запознаването с древнокитайската визия за човешката природа, както и с възгледите за несубстанциалния характер на личността в различни будистки школи е пречупено през призмата на ключови текстове, дискусии и полемики.

Предварителни изисквания:

няма

Очаквани резултати:

Ще бъде направен схематичен обзор на философските спорове за естеството на Аза, неговите проекции във времето и ще се усвои една специфична концептуалност, която да плурализира подхода на студентите към историята на философията. Целта е всеки участник в занятията да съгради свой интерпретативен мост към древноиндийските и древнокитайските понятия чрез съвременен прочит на класически текстове и актуално вникване в светогледната специфика на Изтока.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Въведение: проблемът за времето и човешката природа Изток – Запад	2
2	Особености на древноиндийския светоглед. Възгледите за „кала”, <i>Атман</i> и <i>Брахман</i> в упанишадите	2
3	Джайнистката визия за ‘субстанциалната душа’ в кръговрата на времето	2
4.	Дуалистичната интерпретация на ‘трансценденталния субект’/ степените на съзнанието и битийните елементи (таттва) в Санкхя-Йога	2
5.	Атомистичният поглед към ‘времеността’ и ‘субектността’ на Няя-Вайшешика	2
6.	Пътят на освобождението като редуциране на илюзорната природа на Аза във времето (метафизиката на Веданта)	2
7.	Алтернативи на ортодоксалната брахманистка мисъл – карма и сансара (будистки концептуализации на времето и не-Аза: ‘анитя’, ‘анатман’, ‘взаимнозависимото пораждање’, ‘калачакра’)	2
8.	Нирвана като снемане на ‘дхармическия поток’ на време-съзнанието	2

9.	Кратък обзор на концепциите за линейното и цикличното време от епохата на <i>Воюващите царства</i> в Древен Китай	2
10.	Раждането на философската антропология в <i>Поднебесната</i> . Основни схващания за съвършеномъдрия и „Златния век“ в древнокитайския даоизъм: Лаодзъ и <i>Даодъдзин</i>	2
11.	Възгледите за ‘трансценденцията’ и личността на мъдреца в <i>Джуандзъ</i>	2
12.	Историческият подход на Учителя <i>Кундзъ</i> (Конфуций) и етическата концепция за човека в класическото конфуцианско <i>Четирикнижие</i>	2
13.	Парадоксите на древнокитайските софисти и „номиналистичната“ концепция за човешката същност и за естеството на времето (<i>Хуйшъ, Гунсун Лун</i> и др.)	2
14.	Прото-логически концепции в <i>Поднебесната</i> и ранна моистка ‘антропология’	2
15.	Заключение: обобщение и сравнителен анализ	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	По темите, разглеждани на лекционния курс и семинарите.

Библиография

1. Бачълър С. Будизмът и християнската цивилизация., С.: Абагар, 2001 г.
2. Борхес Х. Проникване в битието. Древнокитайската „Книга на промените“ в културата на съвременния свят, сп. *Книгосвят 11* (1989)
3. Брахма-сутра на Бадараяна с бхашя на Шанкара, Пл.: ЕА, 1993 г.
4. Градинаров Пл. Класическа индийска философия. С.: Евразия, 1995 г.
5. Дамянова Д. Философията в Древен Китай: между Пътя и Пустотата, *Философия 5-6* (2002), 89-92
6. Дамянова Д. Даоизмът – философия на човека или онтология на Пътя”. *Философия 1* (2009), 37-43
7. Дамянова Д. „Философията на ранния даоизъм“ в сборника от Първата научна конференция: *Китай: традиция и съвременност*. Институт Конфуций (2009), 194-198
8. Дамянова Д. „Философията на Дао-човека.” *Философия 2* (2010), 81-87
9. Дамянова Д. „Езикът на Пътя в даоистките сказания” в *Езикът на битието*, В. Търново, (2010), 149-162
10. Дао притчи, съст. Е. Тодорова, С.: Лик, 2008
11. Джуандзъ, прев. Е. Стойчева, С. Герджиков, С.: Екстрем, 2008
12. Дзенски трактати. Сайчо, Кукай, Доген С.: Лик, 1997 г.
13. Дроа Роже-Пол. Култът към небитието (Философите и Буда), С.: Лик, 1998 г.
14. Древнокитайски мислители, прев. Беливанова Б., С.: Наука и изкуство, 1980
15. Дхаммапада. Словата на Буда, С.: Шамбала, 2006
16. Елиаде, М. История на религиозните вярвания и идеи. С. 1997 г.
17. Елиаде, М. Йога - безсмъртие и свобода. С.: Лик, 2003 г.

18. Елиаде, М. Патанджали и йога. С.1995 г.
19. Енциклопедичен речник на източната мъдрост. С.: Аратрон,1996 г.
20. Идзин. Класическа китайска книга на промените, прев. и ком. Щуцки Ю., С.: Шамбала, 1996, Аратрон, 2003
21. Индийски санскритски първоизточници. Веди. Упанишади. Бхагавадгита, С.: Любомъдрие, 1996 г.
22. Йога-даршана. Самадхипада., С.: Евразия, 1998 г.
23. Калупахана Д. Нагарджуна. Философия на средния път., С.: Екстрем, 2008 г.
24. Камбуров Ив. Адвайта-веданта: идеята за душата, сп. Философия. 2 (1993), С.
25. Камбуров Ив. Древноиндийската философия в парадигмата на мъдростта. Голямата игра. С., 2001 г.
26. Камбуров Ив. Метасъзнанието като онтологически принцип в будизма махаяна. сп. Философия 4 (1995), С.
27. Камбуров Ив. Концепцията за дхармите и проблемът за “съществуването” на “Аз-а” в махаянския будизъм. сп.Философия 5-6 (1996), С.
28. Камбуров Ив. Мъжко-женско: онтологическата еманация на изтока, сп.Философия, 6 (1994), стр.15-24
29. Камбуров Ив. Понятието “философия” в индийската традиция. сп. Философия, 1 (1994), С.
30. Камбуров Ив. Представата за съзнанието и “Аз”-а в махаянския будизъм, в сб. Индия в българската наука, С.,1997, с.110 – 118.
31. Камбуров Ив. Традиционната китайска философия като нумерология, *Философия 3* (1994)
32. Капло Ф. Трите стълба на дзен, С.: Рива, 2009 г.
33. Конфуциански трактати, прев. Маринов М., С.: Наука и изкуство, 1991
34. Куцарова Т. Лаодзъ. Даодъдзин, С.: Изд. на СУ, 2008
35. Къун Д. Будизмът. Кратко въведение., С.: З.Стоянов, 2002 г
36. Лао Дзъ. „Книга за пътя и Постигането; Дао дъ дзин”, превод от древнокитайски К. Ацев, С.: Кибеа, 2002
37. Маха-пари-нирвана сутра (Маха-париниббана-сутта), С.: Шамбала, 1992 г.
38. Милинда панха. Философията на ранния будизъм, С. 1997 г.
39. Мишра, П. Да откриеш Буда. Корени и философия на будизма, С., Прозорец, 2006 г.
40. Мъртън Т. Дзен и птиците-лешояди. С.1997 г.
41. Нагарджуна. Дървото на мъдростта, С. 1991 г.
42. Радхакришнан С. Основи на будистката философия.
43. Радхакришнан С. Философията на Самкхя-йога. С.: Евразия, 1996 г.
44. Ринпоче Калу. Пътят на Буда. С.: Шамбала, 1997 г.
45. Рис-Дейвис Т.У.Животът и учението на Буда 1 и 2 част, С. Шамбала,1991-1992г.
46. Репс, П. Плътта на Дзен. Костите на Дзен: Класически дзенбудистки и пред - дзенбудистки текстове, С.: Кибеа, 1999
47. Рикар, М., Трин Сюан Тхуан. Лотосът и квантът, С., Изток-Запад, 2005
48. Рикар, М., Ревел, Ж.-Ф. Монахът и философът: Смисълът на живота, видян от Париж до Тибет, С. Изток-Запад, 2005
49. Розенберг О.О. Труды по буддизму. М.1991г.
50. Силвълбърг Р. Будизмът и съвременния свят, 2001 г.
51. Словата на дзенските мъдреци. Желязната флейта. 100 дзенски коана. С.: Лик, 2001
52. Судзуки Д.Т. Увод в дзен-будизма. С.,1991 г.
53. Судзуки Д. Същината на будизма, С., 2000 г.
54. Судзуки Ш. Зен-ум, ум за начинаещи. С., 1994 г.

55. Търман Р. Будизмът и съвременния свят, С. 2000 г.
56. Угринова Р. Дзен-будизъм. С.1991 г.
57. Уотс А. Будизмът. Дао на философията, С.: Лик, 2003
58. Уотс А. Пътят на Дзен., С.: Кибеа, 2005 г.
59. Уотс, А. Философите на Азия, С.: Лик, 2000 г.
60. Учението на Буда (сб.), С., Прозорец, 2004 г.
61. Фойерщайн Г. Йога енциклопедия. С.: Лик, 2001 г.
62. Фрауваалнер, Е. Антология на будистката философия, С.: Евразия, 1995 г.
63. Хесе Х. Пътуване към Изтока, С. 1990 г.
64. Цоц Ф. Буда. С.: Лик, 2000
65. Чатерджи С., Дата Д. Увод в индийската философия. С.: Евразия,1995 г.
66. Шанкара. Перлата на различаването. Вивека Чудамани, Пл.: ЕА, 1995 г.
67. Шанкара Ачаря. Божествената йога. Бхагавадгита бхашя. С.: Евразия,1996 г.
68. Шантидева. Пътят на Бодхисатва, С.: Шамбала, 1994 г.
69. Чън А. История на китайската мисъл, С.: Рива, 2001
70. Conze E. Buddhist thought in India: Three phases of Buddhist Philosophy. London,1962
71. Fung Yu-lan. A History of Chinese Philosophy, tr. D. Bodde, vol. 1. Peiping, 1937, vol. 2 Princeton, 1973
72. Goyal S.R. A History of Indian Buddhism. Meerut, 1987
73. Graham, A. Disputers of the Tao. Philosophical Argument in Ancient China, Chicago and La Salle, 1998
74. Hirakawa, A. A History of Indian Buddhism: From Śākyamuni to Early Mahāyāna, Delhi, 1998
75. Murty T.R. The Central philosophy of Buddhism. Delhi, 1956
76. Nakamura H. Indian Buddhism. Survey with Bibliographical Notes. Delhi, 1987
77. Warder A.K. Indian Buddhism. Delhi, 1980

Дата: 05. 05. 2015 г.

Съставил: Гл.ас. д-р Десислава Дамянова